

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง

บทที่

1	บทนำ.....	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	4
	1.3 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
	1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	5
	1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
	1.6 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
2	คติอาณากับการใกล้ชิดข้อพิพาท.....	6
	2.1 ข้อพิพาททางอาญา.....	6
	2.1.1 ประเภทของข้อพิพาท.....	8
	2.1.2 ข้อพิพาททางอาญากับความผิดอันยอมความได้.....	9
	2.1.3 ข้อพิพาททางอาญากับความผิดต่อแผ่นดิน.....	10
	2.1.4 สาเหตุของการเกิดข้อพิพาท.....	11
	2.2 การใกล้ชิดข้อพิพาททางอาญา	12
	2.2.1 ความหมายของการใกล้ชิดข้อพิพาททางอาญา.....	12
	2.2.2 ความเป็นมาและวิวัฒนาการของการใกล้ชิดข้อพิพาททางอาญา.....	14
	2.2.3 แนวคิดและหลักสำคัญของการใกล้ชิดข้อพิพาททางอาญา.....	18
	2.2.4 ลักษณะและรูปแบบของการใกล้ชิดข้อพิพาททางอาญา.....	18

2.2.5 ประเภทของข้อพิพาทที่สามารถนำเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา	24
2.2.6 ประโยชน์ของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา.....	25
2.2.7 ข้อจำกัดของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท.....	26
2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาทในทางอาญา.....	27
2.3.1 แนวคิดพื้นฐานทางสังคมวิทยากฎหมาย.....	27
2.3.2 แนวคิดพื้นฐานทางกฎหมาย.....	29
2.3.3 ทฤษฎีว่าด้วยความยุติธรรม.....	32
2.3.4 ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	36
2.3.5 ทฤษฎีวัตถุประสงค์ของการลงโทษ.....	38
2.3.6 ทฤษฎีการตีตรา.....	43
2.3.7 ทฤษฎีการรู้สำนึกผิดเพื่อกลับคืนสู่สังคม.....	43
2.3.8 แนวความคิดการดำเนินคดีอาญาอย่างไม่เป็นทางการ.....	44
2.3.9 หลักการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายและ หลักการดำเนินคดีอาญาตามดุลพินิจ.....	46
2.3.10 ทฤษฎี Crime Control และ ทฤษฎี Due Process.....	48
2.3.11 ทฤษฎีอำนาจกึ่งตุลาการ (Quasi Judicial).....	49
2.3.12 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิของเหยื่อตามหลักการของ UN.....	50
2.4 รูปแบบในการยุติคดีหรือการระงับข้อพิพาทในชั้นพนักงานสอบสวน.....	52
2.4.1 แนวคิดเบื้องต้นในการให้อำนาจพนักงานสอบสวนในการยุติคดี.....	53
2.4.2 คดีอาญาเล็กน้อยโดยยินยอมเสียค่าปรับอย่างสูง.....	54
2.4.3 การเปรียบเทียบปรับคดีอาญาลหุโทษ.....	55
2.4.4 กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท.....	56
3 กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์กับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา.....	63
3.1 ลักษณะของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทยในปัจจุบัน.....	63
3.1.1 ลักษณะทั่วไปของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของไทย.....	63

บทที่	หน้า
3.1.2 ผู้เสียหายหรือเหยื่อในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา.....	65
3.1.3 ผู้กระทำความผิดในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา.....	69
3.1.4 ชุมชนกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา.....	72
3.2 แนวคิดและลักษณะที่สำคัญของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	73
3.2.1 ความเป็นมาและแนวคิดเบื้องต้น เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	73
3.2.2 ความหมายของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	74
3.2.3 หลักการสำคัญและจุดประสงค์ของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	75
3.2.4 บทบาทและสถานะของผู้เสียหาย ผู้กระทำความผิด และชุมชน ในกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	76
3.2.5 กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์กับกระบวนการยุติธรรม เชิงแก้แค้นทดแทน.....	80
3.2.6 กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์กับยุติธรรมชุมชน.....	82
3.2.7 ลักษณะและรูปแบบของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	85
3.2.8 ประเภทความผิดที่สามารถใช้กับกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	88
3.2.9 ข้อจำกัดของหลักกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	90
3.2.10 ประโยชน์ของหลักกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์.....	92
3.2.11 การนำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ร่วมกับ ระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญา.....	93
3.2.12 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามแนวคิดกระบวนการยุติธรรม เชิงสมานฉันท์.....	94
3.2.13 กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในต่างประเทศ.....	96
3.2.14 กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในประเทศไทย.....	98
4 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นพนักงานสอบสวน.....	101
4.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาของพนักงานสอบสวน ในประเทศไทย.....	102
4.1.1 ประมวลกฎหมายอาญา.....	102
4.1.1.1 ความผิดลหุโทษ.....	102

4.1.1.2 ความผิดอาญาอันยอมความได้.....	103
4.1.1.3 ความผิดอาญาแผ่นดิน.....	103
4.1.2 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.....	105
4.1.2.1 อำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน.....	105
4.1.2.2 คดีอาญาเล็กน้อย.....	107
4.1.2.3 สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องร้อง.....	108
4.1.3 กฎหมายอื่นๆ	109
4.1.3.1 ระเบียบของกรมตำรวจว่าด้วยข้อบังคับในการปฏิบัติงาน ด้านคดี.....	109
4.1.3.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงใน ครอบครัว พ.ศ.2550.....	110
4.1.3.3 ร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ.	111
4.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นพนักงาน สอบสวนในประเทศออสเตรเลีย.....	113
4.2.1 พระราชบัญญัติผู้กระทำความผิดที่เป็นเยาวชน ค.ศ.1997 [The Young Offenders Act 1997]	113
4.2.2 พระราชบัญญัติอาชญากรรม (ยุติธรรมเชิงสมานฉันท์) ค.ศ.2004 [Crimes (Restorative Justice) Act 2004].....	115
4.3 กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์กับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ในชั้นพนักงานสอบสวนของไทย.....	118
5 วิเคราะห์การนำหลักกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาบังคับใช้กับ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นพนักงานสอบสวน.....	123
5.1 ระบบการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาที่มุ่งเน้นการยุติคดีกับระบบการไกล่เกลี่ย ข้อพิพาทเชิงสมานฉันท์.....	124
5.1.1 วัตถุประสงค์ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา.....	125
5.1.2 ประเภทคดีที่สามารถเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา.....	126

บทที่	หน้า
5.1.3 การเยียวยาผู้เสียหาย.....	128
5.1.4 การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิด.....	129
5.1.5 การมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา.....	131
5.1.6 ผู้ทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา.....	132
5.2 วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ.	136
5.2.1 วัตถุประสงค์ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามร่างพระราชบัญญัติฯ	137
5.2.2 ประเภทคดีที่สามารถเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ตามร่างพระราชบัญญัติฯ.....	140
5.2.3 ผู้ทำหน้าที่ในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามร่างพระราชบัญญัติฯ.....	142
5.2.4 การเยียวยาผู้เสียหายตามร่างพระราชบัญญัติฯ.....	149
5.2.5 การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำผิดตามร่างพระราชบัญญัติฯ.....	153
5.2.6 การมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญา ตามร่างพระราชบัญญัติฯ.....	156
5.2.7 ผลของการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาตามร่างพระราชบัญญัติฯ.....	160
5.2.8 ร่างพระราชบัญญัติฯ กับการยกเว้นบทบัญญัติหลักกฎหมายอาญา.....	161
5.3 ปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในการ ไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางอาญาในชั้นพนักงานสอบสวน.....	166
6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	169
รายการอ้างอิง.....	179
ภาคผนวก.....	185
ภาคผนวก ก ร่างพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน พ.ศ.	186
ภาคผนวก ข คำแปลหลักการพื้นฐานขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการดำเนิน โครงการกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในคดีอาญาปี ค.ศ.2002.....	194
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	203